

12. Όταν μετὰ τὸ ἐσπέραις ὠρύηται κύων, εἶναι κακὸς οἰωνὸς προμηνύων θάνατόν τινος.

13. Ἡμέρᾳ παρσκευῇ δὲν κόπτουσι τοὺς ὄνυχας.

14. Διὰ τὰ προφυλαχθῶσιν ἀπὸ τοῦ κόκκυγος (βηχὸς) τοῦ κοινῶς κοκκύτσου ἢ κουκουτσᾶ, διαβαίνουσιν ὑπὸ γέφυραν,

15. ἢ διὰ λαβῆς χαλκοῦ.

16. ἢ ἐλθόντες εἰς βαφέα στίζουσι τὸ πρόσωπον.

17. Ὁ φέρων περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἀγχύλωσιν (κοινῶς κριθαρίτσιν) γεννῆσεται ποτε πλοίαρχος.

18. Όταν ἴδωσι βάτραχον ἢ σάβραν κλείουσι τὸ στόμα, διότι μετρηθέντες ὑπ' αὐτῶν οἱ ὀδόντες πίπτουσιν.

19. Όταν συμβῇ σίφων (κοινῶς ζῖφος) λαμβάνοντες μάχαιραν ποιοῦσι τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ λέγοντες· «ἀναστήτω ὁ Θεὸς κτλ.» ἢ «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος», καὶ οὕτω νομίζουσιν ὅτι τὸν κόπτουσι.

20. Τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος ξηραίνουσι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διανεμόμενα κόλλυβα, καὶ κατὰ κερὸν τρικυμίας ῥίπτοντες αὐτὰ εἰς τὴν θάλασσαν καταπαύουσιν ἐκείνην.

I. Γ. ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ.

ΣΥΛΛΟΓΗ

λέξεων φράσεων καὶ παροιμιῶν

(Συνέχ. Ἰδε φυλλάδ. 306.)

Δ.

Λάβρα. (ἡ) ὁ σφοδρὸς καὶ ἀφόρητος καύσων. «τί κάψα καὶ λάβρα εἶναι» — «ἔχει λάβρα καὶ κάψα στήν καρδιά ἢ μέσα του,» «κάζεται καὶ λαβρίζεται.»

Λάβδα. «Αὐτὸς ἔχει τὴ λάβδα.» τουτ. εἶναι ὀλίγον μωρὸς, (ἐκ τῆς λέξ. *λελὸς* ἀρχομένης ἀπὸ τοῦ *λ.* στοιχείου) ἢ λωλὸς, τρελοῦτσικος, μωρὸς.

Λαβωματιά, τὸ τραῦμα (ἐκ τοῦ *λαβόνω*) καὶ *λαβωμένος* ὁ τραυματισθεὶς, καὶ *λάβωμα*.

Λαγαρός — ὁ ψαρός, ὁ ἔχων τὸ χρώμα τοῦ λαγωῦ. Λέγεται κυρίως ἐπὶ ζώων παρδαλῶν.

Λαγιάζει (ἐπὶ τρ. πρ.) καὶ *Καταλαγιάζει* «ὅτι κ' ἐλάγιασε.» τουτ. μόλις τὸν ἤπρεν ὁ ὕπνος καὶ ἡσυχάζει.

Λαγκί (τὸ) — ὁ παλμὸς τῶν καρωτίδων· «Λαγκεύει ἢ τρέμει τὸ λαγκί του.»

Λαγγούρι καὶ *Λαγγούρια* (πληθ). αἱ λαγόνες τοῦ θώρακος καὶ *Λαγγουνάδα* τὸ κοῖλον καὶ *Λαγγουνέα* κτύπημα εἰς τὰς λαγόνας.

Λαγόρχι — εἶδος σταφυλῆς· ἴσως συντίθεται ἐκ τοῦ *Λαγῶς* — *ὄρχις*, ὡς ἐκ τοῦ ὁμοιομάρπου.

Λαγονοδοκοιμᾶται (τρ. προσ.) — Κοιμᾶται πολὺ ἐλαφρὰ ὡς ὁ λαγῶς.

Λαγωνίκα (ἡ) καὶ *Λαγωνικό* — ὁ λαγοθήρας κύων (*levrier*).

Λαδέα — ἡ ἐκ τοῦ ἐλαίου ἐπὶ τῶν ὑψισμάτων σχηματισθεῖσα κηλὶς· «ἔχει τὴν λαδέα του.» τουτ. τὸ πταίσιμόν του ἢ τὸ λάθος του.

Λαδωμένος ποντικός. φρ. «εἶναι ὅαν λαδωμένος ποντικός,» τουτ. φαίνεται ἔνοχος ἐκ τῆς ἐξωτερ. μυρφῆς, ὡς ὁ λαδωμένος ποντικός.

Λαζούρι — Εἶδος νήματος βαμβακεροῦ κυανοῦ χρώματος (ἴσως ἐκ τοῦ Ἰταλ. *azur*)· καὶ μεταφορ. ἐπὶ τοῦ κυανωθέντος ἢ πελιδνοῦ μέρους τοῦ κτυπηθέντος σώματος· «ἔγινεν ἓνα λαζούρι» — ἐμελάνισσε.

Λαθρακιάζουτε ἢ *Λαθρακιούτε* τὰ ξύλα. Λέγεται καὶ *Σουφριαίνουτε* — τουτ. φθείρονται ἢ διαβιβρώσκονται ἐσωτερικῶς (ἢ λαθραίως) ὑπὸ τῶν ἐντόμων.

Λαθέρι — ὁ λάθυρος τῶν ἀρχαίων — εἶδος ὀσπρίου — πρὸ ἄλλοις λαθούρι.

Λαήνα (ἡ) καὶ *Λαήρι* (τὸ) — ἡ λάγνηος τῶν ἀρχαίων. *Βυτίνα* ἐν Ῥόδῳ, πλατύστομον κεράμειον ἀγγεῖον.

Λαλέα — ἐκ τοῦ ἀρχαίου *λαλάζω* καὶ *λάλη*. ὁ ἦχος, ἡ βοή τῶν κωδῶνων. «Ἡ καμπάνα ἔχει καλὴ λαλέα.»

Λαλῶ ἀντὶ τοῦ ἐλαύνω τὰ ζῶα· καὶ *λαλητής* — ὁ ἐλαύνων, ὁ ὀδηγὸς, ὁ ἀγωνιάτης.

Λαμάσσα — ἀνδρογυναῖκα, γαῦρος καὶ αὐθάδης.

Λάμνεται καὶ *λάσσεται* (ἴσως ἐκ τοῦ *λάω* = θέλω, ἐπιθυμῶ). Λέγεται ἐπὶ θήλειος ζώου ἔχοντος σαρκικὰς ὀρέξεις μετὰ τοῦ ἄρρενος· *ἐλάστη* σημ. τὸ ἔπαυσεν ὁ πρὸς ὀχείαν ὀργασμός.

Λαμπαρόνω. Στέκομαι ἀκίνητος καὶ σιωπηλός· *Λαμπαρόνει*· λέγεται ἐπὶ τῶν βοῶν ὅταν στέκωνται καὶ δὲν βόσκωσι.

Λάμπασμα καὶ *λάμπαστρο* — τὸ φᾶσμα τῶν νεκρῶν τὸ ἐμφανιζόμενον ὡς φόβητρον· ἐξ οὗ καὶ τὸ ῥῆμα *λαμπάσσω* ἢ *λαμπάζω*, ὅπερ σημαίνει καὶ φοβίζω τινὰ διὰ λάμπειος καταπληκτικῆς. «Τὸν ἐλάμπαξαν ἢ εἶναι λαμπασμένος» — ἐκθαμβὸς ἢ ἡλίθιος ἐκ τοῦ φόβητρου.

Λαμπούδα. Ἡ φλόξ τοῦ πυρός, ἡ λάμψις· καὶ ῥῆμα «*λαμπουδίξει*» (τρ. πρ.) ἢ *φωτιά*· τουτ. ἔχει λάμψιν ἢ *λαμπαδίξει* καὶ *λαμποδοκοπᾶ*. τουτ. προξενεῖ ἀναλαμπὴν ἢ διαδίδει μακρόθεν λάμψιν, λαμπυρίζει.

Λανάτος — Δέρμα κατεργασμένον εἰς λανάραν πρὸς χρῆσιν οἰκιακὴν.

Λανός — ὁ ληνὸς τῶν ἀρχαίων. Τόπος ὅπου πατοῦν τὰς σταφυλάς· τὰ ἀλλαχοῦ πατητήρια.

Λαντουρῶ — ῥαντίζω, περιχύνω ὕδωρ ἢ ἄλλο ὕ-

γρόν. « ἐλαντούρησε τὴν αὐλή » τουτ. ἐπερίβρεξεν αὐτήν.

Λάπα (ή) καὶ *λαπάρι* — ἡ λαπάρα τῶν ἀρχαίων τὸ μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἰσχίου ἀπαλὸν καὶ μεμβρανῶδες μέρος τῶν ζώων.

Λάπαθα (τά) — ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ. Εἶδος φυτοῦ υποζύνου χρησίμου πρὸς τροφήν καὶ τὸ δίστιχον·

ἐγὼ ῥαγα τὰ λάπαθα
κ' ἐγὼ κατέχω ντάπαθα.

Λαπαθάρος — ἐπίθ. χλευαστικὸν — ὁ κεχαυνωμένος καὶ νωθρός.

Λαρουγγέα. Ἡ μέχρι τοῦ λάρυγγος κατάποσις ὑγροῦ τινος· « ἔπιε μία λαρουγγέα ».

Λάσκαρα — τὰ ξύγγια, κυρίως τὸ ἄλειμμα ἢ λίπος τῶν ὀρνίθων κτλ.

Λαταριασμένο. Τὸ χαῖνον καὶ μαλθακὸν κρέας ἢ ἄλλο τι ἐκ στερεοῦ ἢ εὐτραφούς εἰς μαλακὸν μεταβληθὲν (*flaque*).

Λατζε (ἐπίρ). γυμνός — καὶ *λατζωμένος*, ὁ ἐξαπλωμένος ἡμίγυμνος ἢ ὁλόγυμνος. καὶ ῥῆμα *λατζόνομαι* τουτ. ξεγυμνόνομαι.

Λαφάσσω — ἀσθμαίνω ἐκ τοῦ δρόμου κουρασθεὶς — *λαχανιάζω*. παράγ. ἐκ τοῦ λαπάω *λαπάζω* — *λαφάζω* καὶ *λαφάσσω*. « Ἐλάφαζε ἢ εἶναι λαφασμένος », « ἔχει λαφατό. »

Λαφτακιάζω καὶ *λάφτω* (ἐκ τοῦ ἀρχ. *λάπτω*) χάφτω· ὅταν ὁ κύων ἢ ἄλλο ζῶον ῥοφᾷ ἢ τρώγῃ μελαιμαργίαν.

Λαχτάρα — ἡ ἀνυπόμνος προσδοκία, ἡ πόθος μετὰ φόβου ἢ ἐλπίδος. *Λαχταρίζω* ἢ *λαχταρῶ* (ῥῆμα), ἐπιθυμῶ τι μετὰ πόθου. « Λαχταρίζω νὰ τὸν ἰδῶ » ἢ « πονῶ καὶ λαχταρίζω » — *Λαχταριστὸ ψάρι* — τὸ ἤδη ἀσπαῖρον ἢ σπαράζον.

Λαχτέα (ή) τὸ λάκτισμα ἢ κλωτσιά· καθὼς *Γροθεά* ἢ *μπουνέα*, τὸ γρονθοκόπημα, *βαθδέα*, τὸ βάδισμα, *πετρέα* κτλ.

Λεβερδίζω — κλονίζομαι, παρὰπίπτω, μόλις σηρίζομαι εἰς τοὺς πόδας.

Λειξέω καὶ *λειξουρεύω*, *λειχεύομαι* — ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ φάγω τὸ παρτιθέμενον φαγητόν = *λείχω* (γλείφω), *ἐλειξε* καὶ *ἀναλείχομαι* — *λειχούδης* = ὁ λίχνος ἢ λαίμαργος καὶ *λειχουδεύομαι*, καὶ *λειχοπιατῆς* ὁ γλείφων τὰ πινάκια.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΙΣΛΑΜΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ (*).

—ooo—

Πρὸ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ οἱ Ἀραβες μετεχειρίζοντο πρὸς τὰς ἐμπορικὰς τῶν συναλλαγὰς Περσικὰ καὶ

(*) Τὴν ἀνωτέρω πραγματείαν συνέγραψεν ὁ πρῶτος ὑπουργὸς τοῦ Σουλτάνου Σουπχίδεης ἐκ Τριπόλεως τῆς Πε-

Βυζαντινὰ νομίσματα. Ἡ συναλλαγή ἐγένετο διὰ σταθμῶν (κατὰ τὸ βάρος). Ὁ περίφημος *Αἰλ-Μακριζι*, ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ, τῷ ἐπιγραφομένῳ « Φύλλα χρυσοῦ, ἐγκεκολαμμένα εἰς περιδέραια, ἀφορῶντα τὴν περιγραφὴν τῶν νομισμάτων » λέγει, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ὅτι δύο εἰδῶν νομίσματα εἶχαν πέραςιν εἰς τοὺς Ἀραβας (πρὸ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ), δηλονότι τὰ δηνάρια καὶ διρχέμια (δραχμαί). Τὰ μὲν πρῶτα ἦσαν χρυσᾶ καὶ εἰσήγοντο εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐκ τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, τὰ δὲ δεύτερα, ἀργυρᾶ, εἰσήγοντο ἐκ τῆς Περσίας. Αἱ δὲ ἀνταλλαγαὶ ἐγίνοντο κατὰ τὸ βάρος. Τὰ δὲ ἀργυρᾶ ἦσαν πάλιν δύο εἰδῶν. Ἀλλ' ὡς ἐκ τοῦ βάρους ἐκαλοῦντο προσέτι ἡ δηνάρια ἢ διρχέμια. Τὰ πρὸ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ ἐν χρήσει ὄντα παρὰ τοῖς Ἀραβὶ δηνάρια, ἐξακολουθεῖ ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, ἐξυγιζόν διπλάσιον τῶν Ἰσλαμικῶν δηναρίων. Τὸ αὐτὸ δὲ συνέβαινε καὶ ἐπὶ τῶν διρχεμίων.

Αἱ ὀνομασίαι δηνάρια καὶ διρχέμια εἶναι λέξεις ἑλληνικαί, ἐξαραβισθεῖσαι, καὶ ἐξηγούμεναι ἐπαρκῶς εἰς τὰ περὶ νομισματικῆς συγγράμματα, ὥστε εἶναι περιττὸν νὰ ἐμφιλοχωρήσωμεν ἐνταῦθα εἰς τὸν περὶ αὐτῶν λόγον. Ἀλλ' αἱ εἰδήσεις, τὰς ὁποίας οἱ Ἀραβες συγγραφεῖς μᾶς παρέδωκαν περὶ τῶν ἀρχαίων τούτων νομισμάτων, εἶναι ἐν μέρει ἀτελεῖς, τὸ ὅποιον ὅμως δὲν μᾶς ἀπαλλάττει τοῦ καθήκοντος ἐγγνωμοσύνης πρὸς τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, οἵτινες πρῶτοι σχεδὸν συνέγραψαν περὶ νομισμάτων, καὶ ἐπομένως δὲν ἠδύναντο νὰ προσφέρωσιν ἡμῖν ἀκριβεστάτας καὶ ἀνελλιπεῖς γνώσεις. Περὶ δὲ τοῦ βάρους τῶν ἀρχαίων τούτων Βυζαντινῶν καὶ Ἑλληνικῶν νομισμάτων, θέλει γείνει λόγος κατωτέρω ὅταν θέλω διαλάβει περὶ τῶν Μουσουλμανικῶν δηναρίων καὶ διρχεμίων, ὥστε ἕκαστος νὰ κρίνῃ περὶ τῆς μεταξὺ τούτων καὶ ἐκείνων διαφορᾶς.

Μωάμεθ Μουσταφάς, ὁ τοῦ Θεοῦ ἀπόστολος, (ἐξακολουθεῖ λέγων ὁ Αἰλ-Μακριζι ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μνημονευθέντι συγγράμματι) ἐνόμισε πρέπον νὰ ἐγκταλίπῃ τὴν κατάστασιν τῶν νομισμάτων οἷα ὑπῆρχεν αὕτη εἰς τοὺς καιροὺς τῆς ἀμαθείας (δηλ. πρὸ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ), περιορισθεὶς εἰς τὸ νὰ προσδιορίσῃ εἰς ἕν τοις τεσσαράκοντα τὸν φόρον, ὃν ἐπέταξε νὰ καταβάλλωσιν οἱ Μουσουλμάνοι ὡς ἐλεημοσύνην εὐάρεστον τῷ Θεῷ. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰ νομικὰ βιβλία ἀναπτύσσονται πάντα τὰ ἀφορῶντα τὸν φόρον τοῦτον, αὐτὸς (ὁ Αἰλ-Μακριζι) ἐνόμισε περιττὸν νὰ ἐκταθῇ πλεονέκτερον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Καὶ ὁ

λοπωνήσου, υἱὸς τοῦ πρώην ἐπὶ τῆς Α. Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ Σαμὴ Πασᾶ, ἐγκρατὴς τῆς Ἀραβικῆς, τῆς Περσικῆς, τῆς Γαλλικῆς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ἐπιστήμων, κατὰ τὴν Ὁμόνοιαν, ἐξ ἧς μεταφέρομεν τὴν πραγματείαν περιεργίας χάριν. Σημ. Πανδ.